

Міністерство освіти і науки України
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Наукове товариство студентів та аспірантів Навчально-наукового інституту
міжнародних відносин, історії та філософії Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького

СУЧАСНА СТУДЕНТСЬКА ІСТОРИЧНА НАУКА: ВІЗІЇ ТА НАПРЯМИ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної студентської
конференції

9 грудня 2022 р.
м. Черкаси

УДК 94(477+57)

Сух 91

Редакційна рада: д. е. н., проф. О. В. Черевко (голова); д. і. н., проф. Н. І. Земзюліна (заст. голови); к. і. н., доц. А. П. Іржавська; к. і. н., доц. В. О. Кіреєва; д. ф. н., проф. О. В. Марченко; д. і. н., проф. В. В. Масненко; д. і. н., проф. А. Г. Морозов, к. і. н., доц. Т. В. Терещенко (відп. ред.).

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Навчально-наукового інституту міжнародних
відносин, історії та філософії Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 8 від 10 грудня 2022 року)*

Сучасна студентська історична наука: візії та напрями : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. студ. конф., 9 грудня. 2022 р. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2022. 186 с.

У збірнику вміщено тези та повідомлення за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (9 грудня 2022 р., м. Черкаси).

Для науковців, студентів, учителів та широкого кола читачів, які цікавляться історією.

УДК 94(477+57)

Сух 91

©Черкаський національний
університет ім. Б. Хмельницького, 2022
©Автори матеріалів, 2022

ЗМІСТ

Андрієвська К. І.

Екологічні цінності студентської молоді в сучасному українському суспільстві.....8

Берестова Н. А.

Еволюція політичних поглядів українського селянства за часів директорії УНР.....11

Богуцька О. Л.

Відповідь нескореного народу: Норильське повстання 1953 року.....16

Волошина А. В.

Вплив колективізації на трансформацію ментально-культурного середовища сільського населення Наддніпрянщини.....20

Гноєва К. М.

Лев Крамаренко – Зодчий великого мистецтва.....25

Гончаренко Д. Р.

Балкани напередодні та підчас Першої балканської війни (1912–1913 рр.).....28

Дем'яненко Д. М.

Соціально-економічний розвиток Правобережних українських губерній російської імперії в першій половині XIX ст.....33

Дьомін Д. С.,

Бундак О. А.

Поняття «інформація» в науковій літературі: різноаспектність трактувань.....36

Зайцев М. О.

Господарство України-Русі за «Руською правдою».....41

Кириченко Є. А. Роль Ліги арабських держав у просуванні гендерної рівності та розширенні політичних прав і можливостей жінок.....	46
Кірнос Д. В., Петрушин Д. В. Підготовка поліцейських до застосування спеціальних прийомів боротьби (рукопашного бою) з використанням засобів індивідуального бронезахисту.....	50
Ковш Т. В. «Ніч музеїв» – новаторська форма культурно-освітньої роботи художнього музею м. Луцька.....	53
Козлюк О. Я., Бундак О. А. Мережеві сховища NAS та Медіасервер на їх базі.....	56
Корнієнко С. С. Династична політика Октавіана Августа та генеалогія Юліїв–Клавдіїв періоду раннього принципату.....	58
Коренкіна А. О. Історичні витоки професії юриста.....	63
Лесик Ю. С. Дезінформація в ЗМІ: проблеми та методи боротьби.....	66
Лук'яниця В. В. Господарство та демографія трипільців за матеріалами поселення Тальянки.....	72
Малій М. Споживча поведінка в умовах воєнного стану.....	77
Мезев Д.-Е. Ш. Використання преси як засобу популяризації діяльності перших музеїв Волині.....	81

Мельничук М. Ю., Бундак О. А. Сутність, переваги та недоліки електронного урядування.....	84
Мірошніченко Р. В. Фейкові новини як засіб інформаційної війни.....	89
Нежинська А. Д. «Пробудження Азії» на початку ХХ ст.....	91
Овдій С. М. Український стиль Георгія Нарбута.....	96
Пащенко В. А. Функції теорії права і держави: поняття та види.....	100
Переверза А. М. Захист права на життя в умовах війни.....	103
Пойдюк А. С. Взаємодія засобів масової інформації із збройними силами України в умовах воєнного часу.....	107
Присяжнюк Ю. А. Унікальна творчість українсько-польського поета Томаша Падури.....	111
Прокопчук І. Л., Організація інклюзивного навчання у шкільному закладі.....	114
Ренський О. П. Бібліотечні збірки церковних православних братств Волині другої половини ХІХ ст.....	119
Рубаняк О. С. Співпраця Волинської ДООУНБ імені Олени Пчілки та ВКМ у видавничій площині.....	121

Рягузов Є. В., Назаренко Ю. С. Свобода й гідність українців крізь призму (нео)більшовизму: від Голодомору до Геноциду повномасштабного вторгнення.....	126
Сівчук М. С., Бундак О. А. Діяльність волинських краєзнавців на шляху створення поля краєзнавчої освіти в регіоні.....	131
Сіора В. В., Кирилова А. С. Значення філософської думки Григорія Сковороди в реаліях сьогодення.....	137
Сопілко О. С. Деякі питання хорватського етногенезу.....	140
Стороженко В. С. Обмеження прав людини в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID–19.....	145
Федоренко Д. В. Правова основа міжнародного співробітництва у сфері кримінального судочинства.....	149
Федорова І. В., Поплавська Т. М. Інтегральний підхід до вивчення історії України в Одеському державному аграрному університеті.....	155
Харчук Е. М. Соціологічні дослідження якості освіти в умовах зовнішніх загроз.....	157
Цап Т. С. «російсько-Австрійські взаємини в останній третині ХІХ – початку ХХ століття».....	161

ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Українська держава дев'ятий рік воює за свою незалежність на полі бою. То ж вища аграрна освіта змушена також долати виклики воєнного часу. Використання сучасних інноваційних підходів у викладанні навчальної дисципліни «Історія України» дає можливість підвищити якість і результативність підготовки кадрового й наукового потенціалу фахівців-аграріїв в усіх сферах національної державної політики, забезпечити конкурентоспроможність України на світових ринках та в процесі відбудови агропромислового комплексу нашої держави після перемоги в російсько-українській війні.

Сучасна модель вищої аграрної освіти вимагає фундаментальної суспільно-гуманітарної підготовки здобувачів. Значну роль у цьому процесі відіграє вивчення історії України та суміжних навчальних дисциплін – історії української культури, філософії. Адже, в умовах російської збройної агресії проти України у здобувачів вищої освіти загострилися патріотичні почуття до української держави, а відповідно зріс попит до поглибленого вивчення витоків історії українського народу, до історичного самоусвідомлення, глибокого вивчення історичного минулого, значно зріс інтерес до історії сьогодення України.

Враховуючи той факт, що здобувачі вищої освіти ґрунтовно вивчали цей курс у загальноосвітній школі, важливо забезпечити проблемний виклад історичного матеріалу на основі ідеї боротьби українського народу за соціальне, національне та духовне визволення, за створення соборної самостійної держави. Тому здобувачі виконують індивідуально-дослідні завдання щодо проблеми державотворення у працях В. Антоновича, М. Костомарова, М. Драгоманова, М. Грушевського, Д. Дорошенка, І. Бойка, О. Субтельного та ін.

Перехресні індивідуальні дослідницькі завдання здобувачі отримують також у процесі вивчення інших суспільно-гуманітарних

дисциплін. Наприклад, у ході вивчення навчальної дисципліни «Історія української культури», вивчаючи тему «Розвиток української культури в добу Національно-демократичної революції», досліджують праці М. Грушевського «Про українську мову і українську школу»[2, с. 15–16], В. Онопрієнка «Осередки національного відродження: Українські університети в 1917–1919 рр.» [4, с. 78].

Сучасний воєнний стан в державі та агресивні дії росії проти українського народу, української культурної спадщини внесли корективи не лише у навчальний процес. Україна відзначає 300-ліття від дня народження видатного філософа мислителя, педагога Г. С. Сковороди. Агресорами знищено Музей Сковороди. Але інтелектуальний потенціал українського народу їм знищити не вдасться. Викладачами кафедри філософії, історії і політології ОДАУ проведено семінарські заняття присвячені багатогранній діяльності Г. Сковороди, - під час вивчення теми «Українська Національна революція XVII ст. Утворення української Гетьманської держави» з навчальної дисципліни «Історія України»[3, с. 243], теми «Українська культура часів козаччини і Гетьманщини» з навчальної дисципліни «Історія української культури»[3, с. 249], теми «Філософська думка в Україні» з навчальної дисципліни «Філософія»[3, с. 244].

Підготовка фахівців-аграріїв передбачає засвоєння широкого кола не лише професійних знань і навичок, а й володіння глибокими суспільно-гуманітарними знаннями, вміння критично мислити, аналізувати суспільні проблеми. Інтегральному вирішенню цієї задачі допомагає активна виховна робота викладачів кафедри філософії, історії і політології. Системний підхід допомагає залучати здобувачів вищої освіти до виховних кураторських годин в Університеті. Адже безпосередня участь студентської молоді у підготовці інформаційних матеріалів для проведення виховної роботи поглиблює знання здобувачів, допомагає активізувати навички критичного мислення і пізнавальної діяльності. Підсилює теоретичну базу вивчення «Історії України» за допомогою вивчення архівних даних, свідчень очевидців сучасності [5, с. 103].

Таким чином, застосовуючи інтегральний підхід до вивчення історії України, викладачі кафедри філософії, історії і політології ОДАУ активізують пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти у процесі професійної підготовки[1, с. 34]. Вирішують актуальні

проблеми навчального процесу у ході сучасного історичного періоду розвитку аграрної вищої освіти, пов'язаного з російсько-українською війною, готуючи фахівців-аграріїв не лише у ході традиційного засвоєння знань під час лекційно-семінарських занять, а й у поза навчальний час.

Список використаних джерел

1. Богданова І.М. Педагогічна інноватика. Одеса : ТЕС, 2000. 149 с.
2. Грушевський М.С. Про українську мову і українську школу. Київ : Веселка, 1991. 46 С.
3. Історія української культури : навч. посібник. За ред. О. П. Сидоренка. Київ : Освіта України, 2014. 576 с.
4. Онопрієнко В. Осередки національного відродження: Українські університети в 1917–1919 рр. *Вісник Академії наук України*. 1992. № 2. С. 77–78.
5. Федорова І.В. Розвиток культури і освіти в УНР. *Історичний архів. Наукові студії* : збірник наукових праць. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. Вип.20. С. 103–110.

Е. М. Харчук

СОЦІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗОВНІШНІХ ЗАГРОЗ

В умовах пандемії та війни перехід на дистанційне навчання призвів до зниження якості освіти. Тому сьогодні підвищення якості освіти є одним із головних завдань сучасної політики у сфері освіти.

Освіта є базою для розвитку духовної, інтелектуальної, фізичної та культурної складових особистості, основою її вдалої соціалізації, економічного достатку, гарантією розвитку суспільства, згрупованого спільними цінностями, культурою та нацією [1].

У сучасному суспільстві роль освіти як соціальної системи стає все більш важливою. Розвиток науки і техніки, складність робочих місць навіть у найпростіших галузях економіки сприяють